

PULJANKA TATJANA TOMAIĆ,

članica Odbora za vanjsku politiku Hrvatskog sabora:

Cijeli svijet je šokiran brutalnim razaranjem i stradavanjem u srcu Europe. Mi u Hrvatskoj smo posebno osjetljivi zbog sličnih događaja koje smo doživjeli prije 30 godina

Hrvatska vanjska politika, kaže ona, jedinstvena je u osudi ruske agresije i invazije na teritorij druge suverene države, te su premijer, predsjednik i Sabor pokazali solidarnost s ukrajinskim narodom i ponudili humanitarnu i tehničku pomoć stanovništvu na područjima zahvaćenih ratnim operacijama

PIŠE: Milan PAVLOVIĆ

PULA – "Prvo i osnovno što želim reći je da smo kao Odbor za vanjsku politiku Hrvatskog sabora jasno i neovisno osuđili rusku agresiju i cijepanje teritorijalnog integriteta Ukrajine. Takav stav potičen je o jednoglasno usvojenoj Deklaraciji u Ukrajini, koju je 25. veljače, osuđujući agresiju i pozivajući Rusiju na prekid vatre i povlačenje s ukrajinskih teritorija, usvojio i Hrvatski sabor. U Deklaraciji se podržava europski sigurnosni pomak, postojeći pregovarački okvir, teritorijalni integritet Ukrajine i poziva Vlada Republike Hrvatske na pružanje humanitarne i tehničke pomoći napadnutoj zemlji, kaže Puljanka mr. sc. Tatjana Tomaić komentirajući prve posete hrvatske politike vezane uz aktualna ratna zbivanja u Ukrajini.

Ova politička analitičarka i zastavnica iz hrvatske društvene znanosti "Ivo Pilar" članica je saborskog Odbora za vanjsku politiku iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika. Hrvatska vanjska politika, kaže ona, jedinstvena je u osudi ruske agresije i invazije na teritorij druge suverene države, te su premijer, predsjednik i Sabor pokazali solidarnost s ukrajinskim narodom i ponudili humanitarnu i tehničku pomoć stanovništvu na područjima zahvaćenih ratnim operacijama.

Razvidna je javna i neovisna politička potpora Hrvatske neovisnosti, suverenosti i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine koju je neposredno nakon početka ruske agresije Ukrajini upućena u prijevremenoj sjednici Europskog parlamenta kao i u većini parlamentarnih država članica, odnosno od strane pred-

sjednika država i vlada europskih zemalja. Međutim, ono što je u ovom trenutku najvažnije, to je zaustavljanje ratnih sukoba u kojima najveću cijenu, kao i u svim ostalim ratovima, plaća civilno stanovništvo, te povratak na pregovarački stol i pokušaj rješavanja svih nesporazuma diplomatskim putem, kaže Tomaić.

Unija nije uspjela

Cijeli svijet je šokiran brutalnim razaranjem i stradavanjem u srcu Europe, no držim da smo mi u Hrvatskoj posebno osjetljivi i svjesni toga zbog sličnih događaja koje smo sami doživjeli prije 30 godina. Žrtve, razaranja, i veliki broj izbjeglica i prognanika nešto je što i danas mnogi žbu pamtimo, kao što pamtimo i snagu Europske unije i općenito zapadnog svijeta, da tu nesreću spriječe i zaustave. Nažalost, slična situacija ponavlja se i u Ukrajini, jer osim usvođenja sankcija Rusiji i razoručavanja Ukrajine iz Europe ni svijet nema načina da direktno utječe na zaustavljanje onoga što se događa na područjima koja su pretrpjeli u ratne zone, smatra Tatjana Tomaić.

Europska unija nastala je, kaže ona, zbog težnje europskih

zemalja da se nikad više na europskom kontinentu ne događaju veliki ratovi nakon onih dva koja su je devastirala u prvoj polovici prošlog stoljeća. Danas svjedočimo situaciji da rat bjesni u najvećoj europskoj državi koju je napala najveća država na svijetu.

To govori da, nažalost, u toj svojoj osnovnoj zadaći Europska unija nije bila uspješna i da u skoroj budućnosti mora postati aktivniji akter geopolitičkih zbivanja, kao i nazivni projekt europske obimne unije. Europska unija i u ovim događajima pokazuje da osjeća Ukrajinu dijelom Europe i da su velposlanstva zemalja članica uspjehom ratnih zbivanja ostala u Kijevu, čime pružaju toj

zemlji značajnu političku podršku, rekla je Tomaić.

Posljedice ukrajinske krize osjetit će se širom svijeta pa na to mora biti spremno i hrvatsko gospodarstvo. Kad je liza u pitanju, to se prije svega odnosi na hrvatski turizam koji je lani s tržišta se dvije zemlje kumulativno osvojio oko 300 tisuća dolara i više od milijun i pol noćenja, na što ovog ljeta neće moći računati. Energetska ovisnost Hrvatske o Rusiji nije toliko izražena kao što je to slučaj kod nekih drugih zemalja, a ni gospodarska namjena nije na tom nivou da bi značajnije oštećila hrvatske proizvođače. Ono što bi moglo biti opa-

snost, upozorena Tomaić, je nova destabilizacija koja bi se zbog ovog sukoba mogla dogoditi u nekim zemljama s prostora bivše Jugoslavije. Prije svega to je, kaže, BiH i koja na jesen očekuju izbore, a odnosi između entiteta su sve sarni ne ključni, ali i Crna Gora koja je momentalno bez vlade i u kojoj se političkim već duže vrijeme bavi vlada.

Putinov stari plan

Članica je, dodaje, da su odnosi s Rusijom krozli kriznim kolosjekom puzao godinama prije nego što je prerna Ukrajini početila prva ruska raketa. Putin je već odavno razmišljao da je jedan od glavnih ciljeva ruske vanjske politike zaustaviti daljnje širenje NATO pakta i približavanje tog vojnog saveza ruskim granicama. Od sukoba u Gruziji i ruskog upjecaja na secesionističke teritorije Abhazije i južne Osetije, preko referendama o pripajanja Krima i oružane pobune u Donbasu, sve su aktivnosti bile usmjerene ka ostvarenju tog cilja, kaže naša sagovornica.

Zato Putin to radi? Zato što može, rekla bih. On pred sobom ima jasne ciljeve, a zapad, odnosno prije svega Europska unija, nemaju efikasne diplomatske, ni druge alate, da ga prisporaju da od njih odustane. Neodgovni odgovori na kojima su se na svetu našla "sigurnosna jurnost" koja je Rusiji tražila propast su jer su o SAD-u i na zapadu dobijeni kao ultimatum, diplomatski pregovori smatrali fatalne kretnosti skupte kao i smatrali "mudrijskog format" nisu donijeli nikakav konkretan napredak, a nije se dogodila ni implementacija sporazuma o mirovni rješenju krize u Donbasu iz Minska. I onda se dogodila invazija. Velike sankcije kao odgovor Rusiji bile su suviše, no one neće zaustaviti rat jer one su nešto na što je Putin računao i za što se godinama pripremao, između ostalog i značajnim svećavanjem udjela zlata u svojim rezervama. Ulazak u oružani sukob snaga NATO pakta na strani Ukrajine i rat nuklearnih sila imao bi vjerojatno posljedice koje je teško i pojmili, radi čega je jedino raspoloživo sredstvo za zaustavljanje rata u ovom trenutku diplomacija. Zatočne strane što prije trebaju sjesti za pregovarački stol jer nastavkom rata nećemo dobiti pobjednika nego samo nastavak nesvoje, smrti i razaranja. A to mora stati, zaključila je Tomaić.

“Ulazak u oružani sukob snaga NATO pakta na strani Ukrajine i rat nuklearnih sila imao bi vjerojatno posljedice koje je teško i pojmili, radi čega je jedino raspoloživo sredstvo za zaustavljanje rata u ovom trenutku diplomacija”
Tatjana Tomaić

